

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Луцький національний технічний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в Освенцімі (Польща)

VII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

23 березня 2023 р.

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Lutsk National Technical University
Lviv University of Trade and Economics
Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian Institute (Ukraine)
Cavalry Captain Witold Pilecki State University of Malopolska in Oświęcim
(Republic of Poland)**

**VII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
CONFERENCE**

**«FINANCIAL REGULATION OF
CHANGES IN THE ECONOMY OF
UKRAINE»**

23March 2023

Mukachevo

УДК 336.13.025.12(477)(043.2)

Ф59

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 2 від 24 березня 2023 року)*

Програмний комітет:

Щербан Тетяна Дмитрівна – ректор Мукачівського державного університету, доктор психологічних наук, професор.

Джоанна Стуглік – директор Інституту управління та виробничого машинобудування, Малопольський державний університет імені Вітольда Білецького, м. Освенцім.

Павел Качмарчик – декан факультету соціальних наук, Мазовецька академія в Плоцьку, доктор філософії.

Гоблик Володимир Васильович – перший проректор Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, професор.

Кобаль Василь Іванович – проректор з науково-педагогічної роботи, Мукачівський державний університет, кандидат педагогічних наук, доцент.

Герц Мирослав Мирославович – начальник бюджетного відділу фінансового управління виконавчого комітету Мукачівської міської ради.

Черничко Тетяна Володимирівна – завідувач кафедри економіки та фінансів, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

Організаційний комітет:

Стегней М. І. – д.е.н., проф., Нестерова С. В. – к.е.н., доц., Гладинець Н. Ю. – к.е.н., доц.,

Лінтур І. В. – к.е.н., доц., Петричко М. М. – к.е.н., доц., Братюк В. П. – к.е.н., доц., Росола У.

В. – Ph.D, доц., ст. викл., Михальчинець Г. Т. – к.е.н., ст. викл.

Ф59 Фінансове регулювання зрушень у економіці України: збірник тез доповідей учасників VII Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, Мукачево, 23 березня 2023 р. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. – 196 с.

Основною метою проведення конференції є обговорення та пошук рішень актуальних проблем здійснення фінансового регулювання зрушень в економіці України, обмін дослідницьким досвідом та публікація результатів наукових досліджень. Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення.

Редакція збірника не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, за якісний зміст і оформлення авторських рукописів (стилістичні, орфографічні помилки тощо) та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання розглянуті на конференції.

©Мукачівський державний університет, 2023

Росола У.В., Гопонько В.В., Клейнер В.В. АКТИВІЗАЦІЯ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ В УМОВАХ ВІЙНИ	81
Росола У.В., Росола О.А. АКТУАЛІЗАЦІЯ МІГРАЦІЙНОЇ КРИЗИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	83
Стегней М.І., Нодь О.Л., Черничко С.С. ЗБАЛАНСОВАНИЙ РОЗВИТОК РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ: ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ, НАЦІОНАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ	85
Стегней М.І., Алмашій В.В., Осуський С.В. ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	88
Гоблик-Маркович Н.М., Хаустов О.О. СМАРТ-ТЕХНОЛОГІЇ УСФЕРІ ТУРИЗМУ	91
Черничко Т.В., Іщук М.В. УПРАВЛІНСЬКІ ДИЛЕМИ: МЕТОДОЛОГІЯ «ТРАДИЦІЙНОГО» ПОШУКУ РІШЕНЬ І ПІДХІД ТОС	94
Черничко Т.В., Поляков Ф.О. ШЛЯХИ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	97
Чизмар І.І. ЗАГАЛЬНИЙ РОЗВИТОК КІБЕРСПОРТУ ЯК СФЕРИ ЕКОНОМІКИ	100
Шлапак В.О. ДІЯЛЬНІСТЬ МЕБЛЕВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ КОРОНАВІРУСНОЇ ПАНДЕМІЇ ТА РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ	103

Секція 3. Актуальні питання обліку окремих об'єктів та проблеми впровадження міжнародних стандартів обліку і фінансової звітності

Кулініч Т.В., Тимчина Ю.А. ОСОБЛИВОСТІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТУ ЕКОНОМІКИ	106
Ліба Н.С. ЧИННИКИ ТА СКЛАДОВІ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ	109
Лінтур І.В., Вайданич С.С. АКТУАЛЬНІ РИЗИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ НБУ ПІД ЧАС ВІЙНИ	111
Лінтур І.В., Сідор В.В. БЮДЖЕТНЕ ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ	113
Максименко Д.В., Головачко В.М. ОБЛІК ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ ЗА ЦЕНТРАМИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	116
Манайло О.Е. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ	118
Сторожук Т.М. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ДОХОДІВ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ У СКЛАДІ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА	121
Проскура В.Ф., Росоха В.М. ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ЯК НАПРЯМОК ДОСЯГНЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ	124

Секція 4. Фінансове регулювання економічних процесів

Братюк В.П. ДЕФІНІЦІЯ ПОНЯТТЯ РИЗИК ТА ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ	129
Братюк В.П., Вакула М.М. МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ	132
Братюк В.П., Гнідин Т.Р. ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ В СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ	133
Братюк В.П., Меденці М. ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ	136
Гладинець Н.Ю., Бабидорич В.В. ОЦІНКА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ПЕРЕДУМОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ	138
Гладинець Н.Ю., Мілашовська К. Й., Попов О. О. СТАРТАПИ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ	142
Гладинець Н.Ю., Товтин С.М., Медвідь Д.Р. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО ВАЖЛИВІСТЬ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	144
Дем'янчук О.І., Хохонік К.В. РИНОК СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ ПІД ЧАС ДІЙ ВОЄННОГО СТАНУ	148

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Щодо банківського сектору, то Національний Банк полегшив вимоги до банків стосовно нормативно-правових актів.

Щодо бюджетної політики, то з 1 до 20 травня 2022 р. джерелами фінансування бюджету стали військові облігації та підтримка Національного банку України. Тобто НБУ прямо фінансував потреби уряду, серед яких зокрема здійснення соціальних видатків. Протягом травня Національний Банк викупив військові облігації на суму у 30 млрд грн.

На потреби військових зі спец рахунку, відкритого регулятором для підтримки ЗСУ, станом на 31.05.2022 р. перераховано понад 16,9 млрд грн. На даний момент портфель військових облігацій на балансі регулятора складає 130 млрд грн. Пряме фінансування, що не використовується в мирні часи насамперед зумовлено тим, що потреби бюджету значно збільшилися через податкові зміни та недостатнє міжнародне фінансування. Зважаючи на те, що обсяг коштів значно зріс через їх емісію на потреби бюджету, НБУ зафіксував курс гривні та підняв облікову ставку до 25%. Таким чином регулятор стримує інфляцію, яку було створено через обсяги випущеної валюти. Так, було зменшено і міжнародні резерви.

В подальшому, регулятор буде фінансувати виключно критичні видатки уряду, а пріоритетом має бути залучення додаткових каналів фінансування через ОВДП, наприклад через банківську систему, оскільки кредитні установи наразі мають потенціал до розширення портфеля. Так чи інакше, перші місяці війни показали, що підтримка Національним банком не може бути основним джерелом фінансування видатків уряду.

Список використаних джерел:

1. Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України: Постанова Правління Національного Банку України № 80 від 22.04.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0080500-22#Text>

УДК 330:12

Лінтур І. В.,
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та фінансів,
Сідор В. В.,
здобувач ОС Магістр
Мукачівський державний університет

БЮДЖЕТНЕ ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ

Реалізація соціальних функцій держави має безпосереднє відношення до суспільного добробуту людей, задоволення їх матеріальних, соціальних та інтелектуальних потреб, формування взаємної поваги і людської гідності, встановлення соціальної стабільності,

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ОКРЕМИХ ОБ'ЄКТІВ ТА ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ОБЛІКУ І ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

соціального миру в суспільстві [1]. Виконання соціальних функцій держави передбачає такі види діяльності: політику регулювання доходів, зайнятості, соціального забезпечення, політику в сферах освіти і охорони здоров'я, культури тощо. Мета реалізації соціальних функцій держави – підтримка і розвиток людини як найвищої цінності будь-якого суспільства [2].

Для ефективного розвитку соціальної інфраструктури населення головною роллю відіграє підвищення якості життя, що є основною ознакою приросту економіки в країні та зміцненням соціальної стабільності в суспільстві. У соціально-орієнтованій ринковій економіці посилюється значення соціальної функції держави. З боку уряду і держави громадянам надаються соціально-правові гарантії для задоволення різних потреб життєдіяльності на рівні визначених соціальних норм [3].

За статтею 3 Конституції України «права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави» [4]. Такі завдання на етапі розвитку системи соціального захисту населення набувають актуальності для всіх країн світу. Функція соціального захисту населення використовує такі складові: соціальне забезпечення і соціальна допомога.

Узагальнюючи, зазначимо, що такий підхід потребує перетворень соціальних функцій держави, але тут виникають протиріччя: з одного боку, держава має створювати робочі місця та комфортні умови праці задля самостійного вирішення населенням соціальних проблем, а з іншого – держава зобов'язана забезпечити необхідною допомогою громадян, які не здатні підтримувати прожитковий мінімум. Отже, щоб досягти позитивних цілей соціального захисту населення, уряду потрібно ретельно відбирати, аналізувати та ефективно виконувати прийняті заходи соціальної політики.

Практична реалізація моделі соціальної політики залежить від політичного устрою, рівня економічного розвитку, відносин власності, структури управління, культури, моралі, особливостей історії і традицій. Інша важлива особливість реалізації соціальних функцій держави полягає в тому, що вони переважно мають справу з механізмом розподілу і споживання благ через державний бюджет. Отже, їх здійснення безпосередньо пов'язане з фінансово-бюджетною політикою, зокрема з податковою політикою держави. Однак під час реалізації соціальних функцій часто відбувається відрив мети від засобу. Так, відрив у часі і просторі податкової політики від реалізації соціальної функції, зокрема від політики бюджетного фінансування соціальних послуг (надання їх населенню безкоштовно або на

пільгових умовах), створює «фінансову ілюзію» і нераціональне ставлення до споживання соціальних послуг.

Іншими словами, у свідомості більшості громадян надання соціальних пільг сприймається поза зв'язком зі стягненням з них податків. Тому багато споживачів суспільних послуг підтримують заходи щодо збільшення обсягів фінансування соціальних програм, але як платники податків вони виступають проти будь-якого підвищення їх податкового тягаря.

Нині бюджетне фінансування соціальних функцій держави – це безповоротні, безоплатні та заплановані кошти держави та відповідних місцевих бюджетів, які розподіляються для виконання загальнодержавних потреб і функцій органів місцевого самоврядування, а також фінансове забезпечення діяльності організацій соціально-культурної сфери, що реалізується через використання бюджетних коштів на основі постійного контролю. Серед пріоритетів застосування грошових потоків у межах виконання соціальної функції держави виділяють, насамперед, підвищення заробітної плати бюджетників, грошового утримання військовослужбовців і співробітників правоохоронних органів, а також зростання життєвого рівня пенсіонерів з доведенням розміру соціальних пенсій до величини не нижче прожиткового мінімуму. Принципи здійснення бюджетного фінансування соціальних функцій держави відображені у Бюджетному кодексі України, напрями та пріоритети бюджетного фінансування відбиваються у законі України про Державний бюджет на поточний рік.

Список використаних джерел:

1. Бедринець М. Д. Бюджетна децентралізація як необхідна умова регіонального розвитку. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»: науковий журнал. 2018. № 9(37). С. 98–102. DOI: 10.25264/2311-5149-2018-9(37)-98-102
2. Бичков С. І. Сучасна система соціального захисту в Україні. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2011. № 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2011_12_12
3. Запатріна І. В. Бюджетний механізм економічного зростання. К.: Ін-т соц.-екон. стратегій. 2007. 528 с.
4. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>